

6.A.1. Обробка тегів

Обробка тегів вимагає певної практики. Загальний принцип полягає в тому, що ви перекладаєте текст між тегами і залишаєте теги недоторканими.

Наприклад цей текст на англійській:

Look at **that**!

може виглядати так в OmegaT:

Look at <a0>that</a0>!

і буде перекладено таким чином в OmegaT німецькою:

Schau dir <a0>це</a0>an!

який потім виглядає в остаточному тексті:

Schau dir **das** an!

У цьому випадку, <a0> є </a0> є відповідними початкові та завершувальні теги для жирного тексту. Однак «<a0>» і «</a0>» не обов'язково вказувати на початок і кінець жирного тексту; якби слово «це» було виділено курсивом у вихідному тексті, а не жирним, теги були б однаковими. “ Тільки подивившись на вихідний текст, ви можете переконатися в дійсності функції тегів у конкретному випадку.

Поточні формати файлів Microsoft Office (.docx, .xlsx, .pptx) можуть генерувати велику кількість непотрібних тегів, створюючи нескладний переклад. Одне із рішень цієї проблеми є Codezapper (<http://asap-traduction.com/CodeZapper>), який може усунути їх, зберігаючи теги, які вам дійсно потрібні; або ви можете скористатися функцією видалення тегів самого OmegaT, щоб видалити теги. Перегляньте посібник користувача (F1).

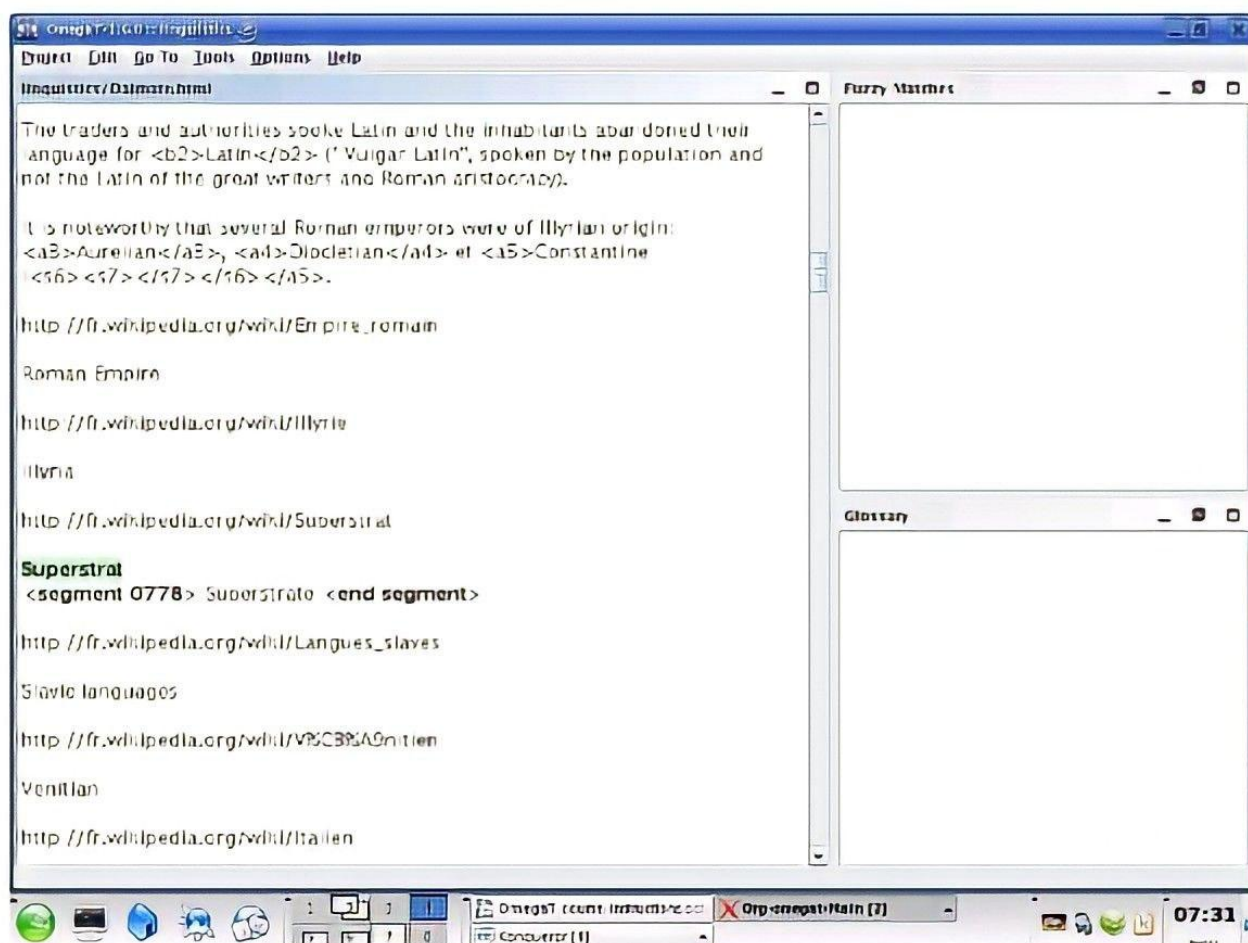
Поки ви не знайомі з обробкою тегів, найкраще зберегти всі теги та утримувати їх у тому самому порядку, якщо це взагалі можливо. OmegaT дозволяє видаляти теги та змінювати їх порядок, але лише за умови ретельного дотримання певних

правил. Інакше ви можете пошкодити остаточний документ і не допустити його відкриття. Додаткову інформацію про правила обробки тегів див. у посібнику користувача.

6.A.2. Перевірка вашого перекладу

Згодом ви досягнете кінця файлу, який перекладаєте. Якщо ваш проект містить більше одного файлу для перекладу, підтвердження останнього сегмента в першому файлі перенесе вас до самого верхнього сегмента в другому файлі.

Перевага, ймовірно, спільна для всіх програм пам'яті перекладів, полягає в тому, що вони спрощують перевірку: після того, як ви завершили перший проект свого перекладу, ви можете «прогулятися» по ньому з вихідною та цільовою версіями кожного речення, що відображаються один біля одного. У тому випадку OmegaT, джерело відображається над цільовим текстом активного сегмента, що полегшує порівняння:

6.А.3. Перевірка тегів, створення цільових документів

Після того, як ви перевірите та збережете свій переклад, новіші версії OmegaT автоматично перевіряють, що ви не пошкодили жодних тегів під час процесу перекладу, або ви можете зробити це вручну: Інструменти > Перевірити теги. Примітка. Пошкоджені або відсутні теги у форматах файлів XML, таких як OpenOffice.org, імовірно, призведуть до того, що вихідний файл взагалі не відкриється.

Створіть цільові документи, вибравши «Проект» > «Створити перекладені документи». Перекладені документи автоматично створюються в оригінальному форматі в папці /target. Якщо ваш проект складається з кількох вихідних файлів, можливо, у кількох підпапках із супровідними графічними файлами тощо, як у випадку з прикладами нашого другого проекту, HTML, усю структуру файлів у /source відтворено в /target.

6.А.4. Остаточна перевірка, виправлення та доставка

Якщо ви хочете перевірити свій переклад на папері, роздрукуйте цільовий документ. Однак не вносьте виправлення у файл Open Office Writer або MS Word: знайдіть відповідні сегменти в OmegaT (за допомогою функції текстового пошуку, про яку йдеться нижче, крок 6.В.4) і створіть їх там.

Після перегляду тексту та внесення будь-яких виправлень знову створіть перекладені документи та закрийте проект.

Тепер ви готові забезпечити роботу. Якщо клієнту потрібен формат MS Office, просто збережіть цільовий файл у OpenOffice.org у відповідному форматі MS (.doc тощо)

6.В. Проект 2: HTML-документ

6.В.1. Завантаження додаткових матеріалів

Запустіть OmegaT і створіть новий проект. Назвемо це Мій проект-2 .

Налаштуйте його так само, як ви зробили з Мій проект-1. Процедури, описані в проекті 1, кроки 6.A.1-6.A.4, усі застосовуються і тут для файлів HTML .

Усі файли, вибрані для перекладу в цьому посібнику, взято з Вікіпедії; деякі проекти містять більше одного файлу, щоб ознайомити вас із корисністю OmegaT для таких структурованих документів.

У таблиці наведено підсумок доступних веб-сторінок, для яких були створені «застарілі» файли нашого підручника:

Мовна комбінація	Предмет	Джерело
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА КИТАЙСЬКУ	Stocks(Склади)	en.wikipedia.org/wiki/Share_%28finance%29 en.wikipedia.org/wiki/Shareholder
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ЧЕСЬКУ	Biocoenosis (Склади)	en.wikipedia.org/wiki/Biocoenosis en.wikipedia.org/wiki/Phytosociology
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА НІДЕРЛАНДСЬКУ	Stocks (Склади)	en.wikipedia.org/wiki/Share_%28finance%29 en.wikipedia.org/wiki/Shareholder
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА НІДЕРЛАНДСЬКУ	russian-miscellaneous	en.wikipedia.org/wiki/Russian en.wikipedia.org/wiki/Russian_American en.wikipedia.org/wiki/Russian_Canadian en.wikipedia.org/wiki/Rusky_Island

3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА ФРАНЦУЗЬК У	swimming	en.wikipedia.org/wiki/Individual_medley en.wikipedia.org/wiki/World_records_in_swimming
3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА ФРАНЦУЗЬК У	dorset	en.wikipedia.org/wiki/Jurassic_Coast en.wikipedia.org/wiki/Old_Harry_Rocks en.wikipedia.org/wiki/Durdle_Door
3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА ФРАНЦУЗЬК У	medicine	en.wikipedia.org/wiki/Hippocrates
3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА НІМЕЦЬКУ	hilton	en.wikipedia.org/wiki/Hilton_Hotels en.wikipedia.org/wiki/Great_Western_Hotel,_London en.wikipedia.org/wiki/Waldorf_Hilton en.wikipedia.org/wiki/The_London_Hilton_on_Park_Lane
3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА НІМЕЦЬКУ	construction	en.wikipedia.org/wiki/Wall en.wikipedia.org/wiki/Panelling
3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА	russian-miscellaneous	en.wikipedia.org/wiki/Russian en.wikipedia.org/wiki/Russian_American en.wikipedia.org/wiki/Russian_Canadian

ІТАЛІЙСЬКУ		en.wikipedia.org/wiki/Rusky_Island
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІТАЛІЙСЬКУ	yoga	en.wikipedia.org/wiki/Karma_yoga en.wikipedia.org/wiki/Jnana_yoga
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІТАЛІЙСЬКУ	civil- engineering	en.wikipedia.org/wiki/Blind_Jack
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ПОЛЬСЬКУ	constructio n	en.wikipedia.org/wiki/Wall en.wikipedia.org/wiki/Panelling
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ПОЛЬСЬКУ	poland	en.wikipedia.org/wiki/Lubusz_Voivodship en.wikipedia.org/wiki/Podlasie_Voivodship
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ПОЛЬСЬКУ	medicine	en.wikipedia.org/wiki/Hippocrates
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ПОЛЬСЬКУ	swimming	en.wikipedia.org/wiki/Individual_medley en.wikipedia.org/wiki/World_records_in_swimming
З АНГЛІЙСЬКО	russian- miscellaneo	en.wikipedia.org/wiki/Russian en.wikipedia.org/wiki/Russian_American

Ї НА ПОРТУГАЛЬС ЬКУ	us	en.wikipedia.org/wiki/Russian_Canadian en.wikipedia.org/wiki/Rusky_Island
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА РОСІЙСЬКУ	biocoenosis	en.wikipedia.org/wiki/Biocoenosis en.wikipedia.org/wiki/Phytosociology
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА РОСІЙСЬКУ	stocks	en.wikipedia.org/wiki/Share_%28finance%29 en.wikipedia.org/wiki/Shareholder
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІСПАНСЬКУ	dorset	en.wikipedia.org/wiki/Jurassic_Coast en.wikipedia.org/wiki/Old_Harry_Rocks en.wikipedia.org/wiki/Durdle_Door
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІСПАНСЬКУ	appliances	en.wikipedia.org/wiki/Small_appliance en.wikipedia.org/wiki/Kitchen_appliance en.wikipedia.org/wiki/Major_appliance
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІСПАНСЬКУ	cereal	en.wikipedia.org/wiki/Rye en.wikipedia.org/wiki/Sorghum
З АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІСПАНСЬКУ	skye	en.wikipedia.org/wiki/Skye

3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА ІСПАНСЬКУ	hilton	en.wikipedia.org/wiki/Hilton_Hotels en.wikipedia.org/wiki/Great_Western_Hotel,_London en.wikipedia.org/wiki/Waldorf_Hilton en.wikipedia.org/wiki/The_London_Hilton_on_Park_Lane
3 АНГЛІЙСЬКО Ї НА ТУРЕЦЬКУ	hilton	en.wikipedia.org/wiki/Hilton_Hotels en.wikipedia.org/wiki/Great_Western_Hotel,_London en.wikipedia.org/wiki/Waldorf_Hilton en.wikipedia.org/wiki/The_London_Hilton_on_Park_Lane
3 ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	seine-et-marne	fr.wikipedia.org/wiki/Démographie_de_Seine-et-Marne fr.wikipedia.org/wiki/Seine-et-Marne
3 ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	esoteric	fr.wikipedia.org/wiki/Augure fr.wikipedia.org/wiki/Divination fr.wikipedia.org/wiki/Effet_Barnum
3 ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	dancing	fr.wikipedia.org/wiki/Danse
3 ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	cardiology	fr.wikipedia.org/wiki/Cardiologie fr.wikipedia.org/wiki/Tilt-test
3	linguistics	fr.wikipedia.org/wiki/Romanche

ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ		fr.wikipedia.org/wiki/Dalmate
З ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	ornithology	fr.wikipedia.org/wiki/Moineau fr.wikipedia.org/wiki/Moineau_domestique
З ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	wine	fr.wikipedia.org/wiki/Vin_blanc fr.wikipedia.org/wiki/Vin_rouge
З ФРАНЦУЗЬК ОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	rugby	fr.wikipedia.org/wiki/Rugby fr.wikipedia.org/wiki/William_Webb_Ellis
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	canterbury	de.wikipedia.org/wiki/Canterbury de.wikipedia.org/wiki/Canterbury_(Begriffserkl%C3%A4rung)
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	domesticati on	de.wikipedia.org/wiki/Domestizierung
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	equestrianis m	de.wikipedia.org/wiki/Dressurreiten de.wikipedia.org/wiki/Hohe_Schule_(Reitsport)
З НІМЕЦЬКОЇ НА	railways	de.wikipedia.org/wiki/Neigetechnik

АНГЛІЙСЬКУ		
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	music	de.wikipedia.org/wiki/Oberton
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	psychiatry	de.wikipedia.org/wiki/Psychiatrie
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	humour	de.wikipedia.org/wiki/Fawlty_Towers
З НІМЕЦЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	teaching	de.wikipedia.org/wiki/Lehrer
З ІТАЛІЙСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	librarianship	it.wikipedia.org/wiki/Biblioteca
З ІТАЛІЙСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	politics	it.wikipedia.org/wiki/Gianni_De_Michelis it.wikipedia.org/wiki/Mariano_Rumor
З ПОРТУГАЛЬСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	chagas	pt.wikipedia.org/wiki/Doen%C3%A7a_de_Chagas
З	law	ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B0%

РОСІЙСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ		D0%B2%D0%BE
З ІСПАНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	montevideo	es.wikipedia.org/wiki/Montevideo es.wikipedia.org/wiki/Bruno_Mauricio_de_Zabala
З ІСПАНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	unicef	es.wikipedia.org/wiki/Fondo_de_Naciones_Unidas_p ara_la_Infancia es.wikipedia.org/wiki/Niño es.wikipedia.org/wiki/Derechos_del_niño
З ІСПАНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ	climbing	es.wikipedia.org/wiki/Escalada_en_hielo

Коли ви визначитеся з темою, завантажте файли з Інтернету, перейшовши так, щоб вони перейшли безпосередньо до папки Мій проект-2.

Переконайтеся, що ви завантажили веб-сторінку, включаючи графіку. (У різних веб-переглядачах є дещо інші методи для цього. Для Internet Explorer 7.x, наприклад, Файл > Зберегти як> Веб-сторінка, Завершити; ДЛІА Firefox 5, Файл >Зберегти сторінку як > Веб-сторінка, Завершити.)

Ваше джерело/тека тепер міститиме один або кілька файлів HTML разом із пов'язаними файлами, такими як графічні файли. Структуру папок і вкладених папок необхідно зберегти. Ви повинні мати можливість відкривати файли HTML у своєму браузері та переглядати їх приблизно так, як вони з'являються в Інтернеті.

Далі завантажте «застарілий пакет», який ми створили для використання в цьому підручнику, який знаходиться за адресою:

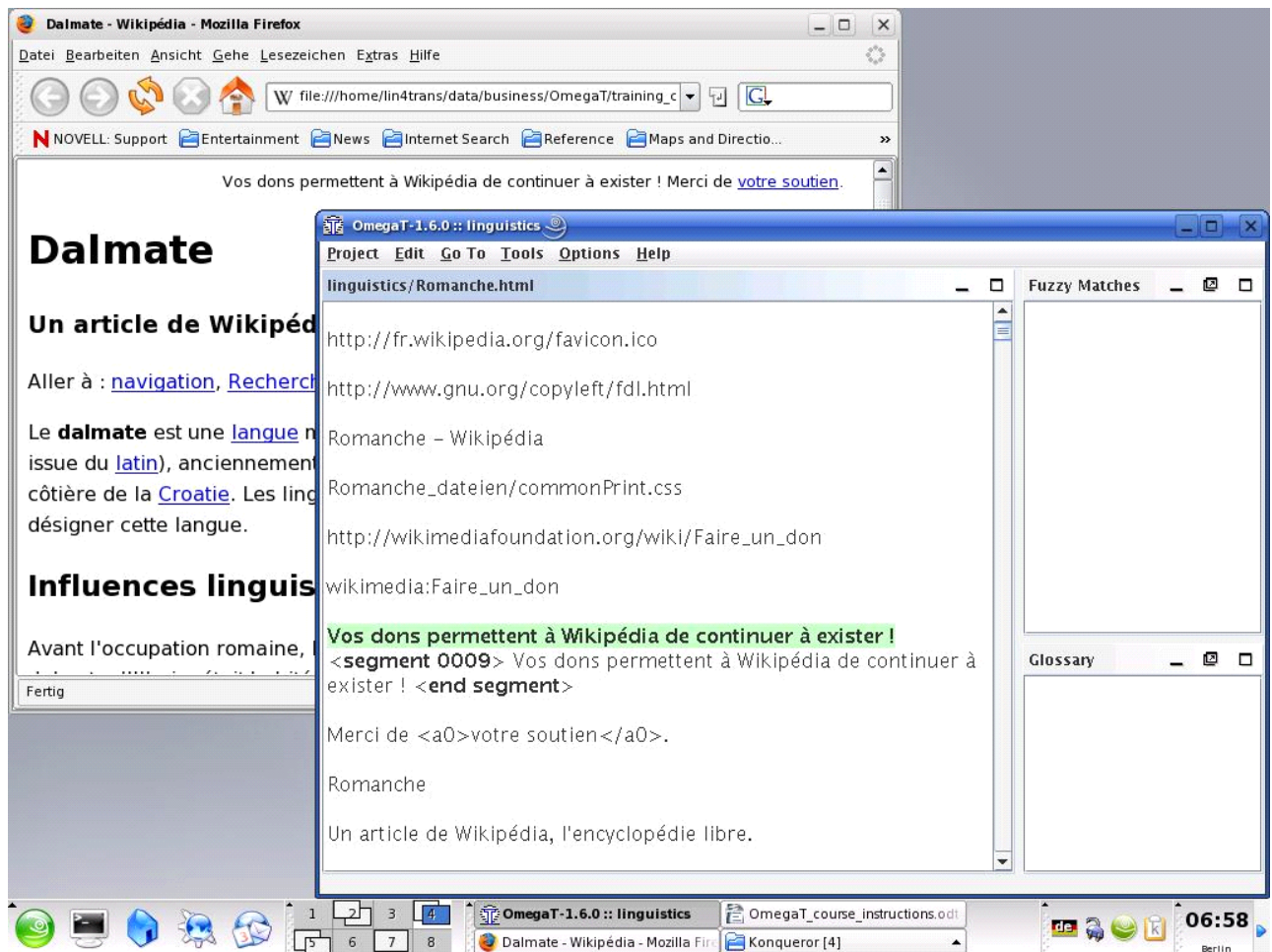
www.omegat.org/training/materials/legacy.zip

Розпакуйте the legacy.zip archive до будь-якого відповідного місця (такі як My Documents or the Desktop). Він містить ряд файлів пам'яті перекладів (з розширенням .tmx) і файлів глосарію OmegaT (з розширенням .txt). Визначте файл .tmx і файл глосарію (.txt) для вашої мовної комбінації. Скопіюйте файл .tmx до папки, а файл .txt – до глосарія/папки вашого проекту OmegaT.

Ще кілька моментів, на які варто звернути увагу щодо файлів HTML для перекладу:

- Якщо ви переглядаєте ці файли у своєму браузері на комп'ютері, вони будуть дещо відрізнятися від сторінок в Інтернеті.
- Це не має жодного відношення до OmegaT або вашого браузера, але пов'язано з тим, що Вікіпедія не дозволяє завантажувати всю інформацію про шаблон для своїх сторінок. Вікіпедія постійно змінюється.
- Сторінки, перелічені тут, були обрані як відповідні приклади (і «застарілі» файли були створені, щоб відповідати їм), але зміни на них можуть зробити їх менш придатними, і вони можуть навіть зникнути або переміститися в інше місце.
- Коли ви перекладаєте з HTML, ви побачите багато кодів, які не потрібно перекладати, особливо на початку кожного файлу. У багатьох випадках цілі сегменти («речення»), такі як веб-посилання, можна залишити без змін. Просто клацніть їх, натиснувши Enter, щоб підтвердити, ціль залишиться незмінною.
- HTML, як правило, дуже витривалий до пошкоджених або відсутніх тегів; результатом, швидше за все, буде файл, який відкриється, але з неочікуваними або небажаними результатами форматування. Перегляньте крок щодо обробки тегів.

6.A.1.3 обробки тегів

- З сильно позначеним HTML-текстом вам може бути зручно одночасно залишати вихідний текст відкритим і перемикатися між двома (Alt+tab), щоб мати можливість швидше побачити, який текст насправді потрібно перекласти.
- Як загальне правило для мети цього посібника, припустимо, що якщо щось видно у вашому веб-переглядачі, це потрібно перекласти.

Розмір вікон на наведеному вище знімку екрана зменшено, щоб продемонструвати ідею збереження OmegaT і вихідного тексту (у вашому браузері) одночасно відкритими.

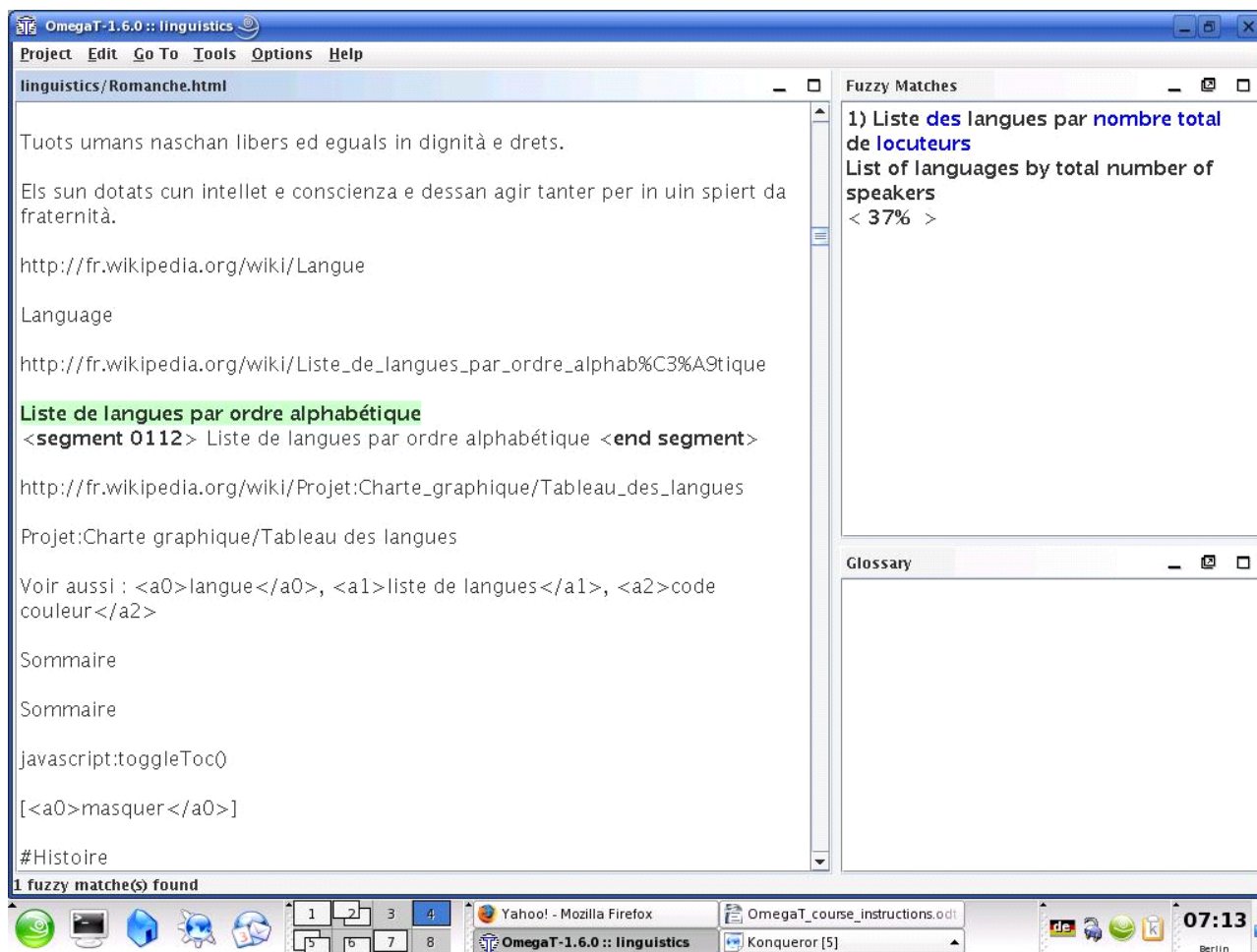
- Коли ви закінчите та готові перевірити свою роботу, ви можете відкрити перекладені файли в target у своєму веб-переглядачі та прочитати через них та/або роздрукувати їх для перевірки. Якщо ви віддаєте перевагу читати готовий текст на екрані, тобто у своєму браузері, перемикайтеся між браузером і OmegaT. Коли ви знайдете помилки в тексті у вікні браузера, внесіть відповідні зміни в OmegaT.

6.В.2. Пам'ять перекладів (функція нечіткої відповідності)

Згодом ви зіткнетеся з нечіткими збігами. Зазвичай, може пройти деякий час, перш ніж ви зіткнетеся з корисними нечіткими збігами, але «застарілий» файл пам'яті перекладів був наданий вам у цьому підручнику, щоб гарантувати, що ви знайдете принаймні деякі.

"Нечіткі збіги" — це сегменти з певним ступенем схожості з сегментом, який ви перекладаєте. Вони можуть бути в межах поточного проекту (або в тексті, який ви зараз перекладаєте, або, якщо проект містить більше одного вихідного тексту, в іншому тексті в тому самому проекті), або вони можуть бути в застарілих файлах .tmx яку ви розмістили в папці tm. Оскільки застарілі файли .tmx у папці є продуктом попередніх завдань перекладу, зазвичай ви не матимете жодної корисної спадщини .tmx, доки ви не виконаєте кілька завдань в OmegaT, і не помістите їх у папку вашого нового завдання.

Тут поточний сегмент показує нечітку відповідність із сегментом в іншому місці проекту, який уже перекладено:

Якщо після перегляду нечіткого збігу ви вирішите, що він корисний, ви можете вставити його в активний сегмент у будь-який момент (Ctrl+I) або повністю замінити (перезаписати) активний сегмент (Ctrl+R), а потім змінити або скопіюйте та вставте його частини в активний сегмент (Ctrl+C і Ctrl+V для копіювання та вставки).

Застарілий матеріал, наданий для мети цього посібника, призначений для демонстрації функцій OmegaT. Ні в якому разі не можна вважати переклади в пам'яті перекладів надійними.

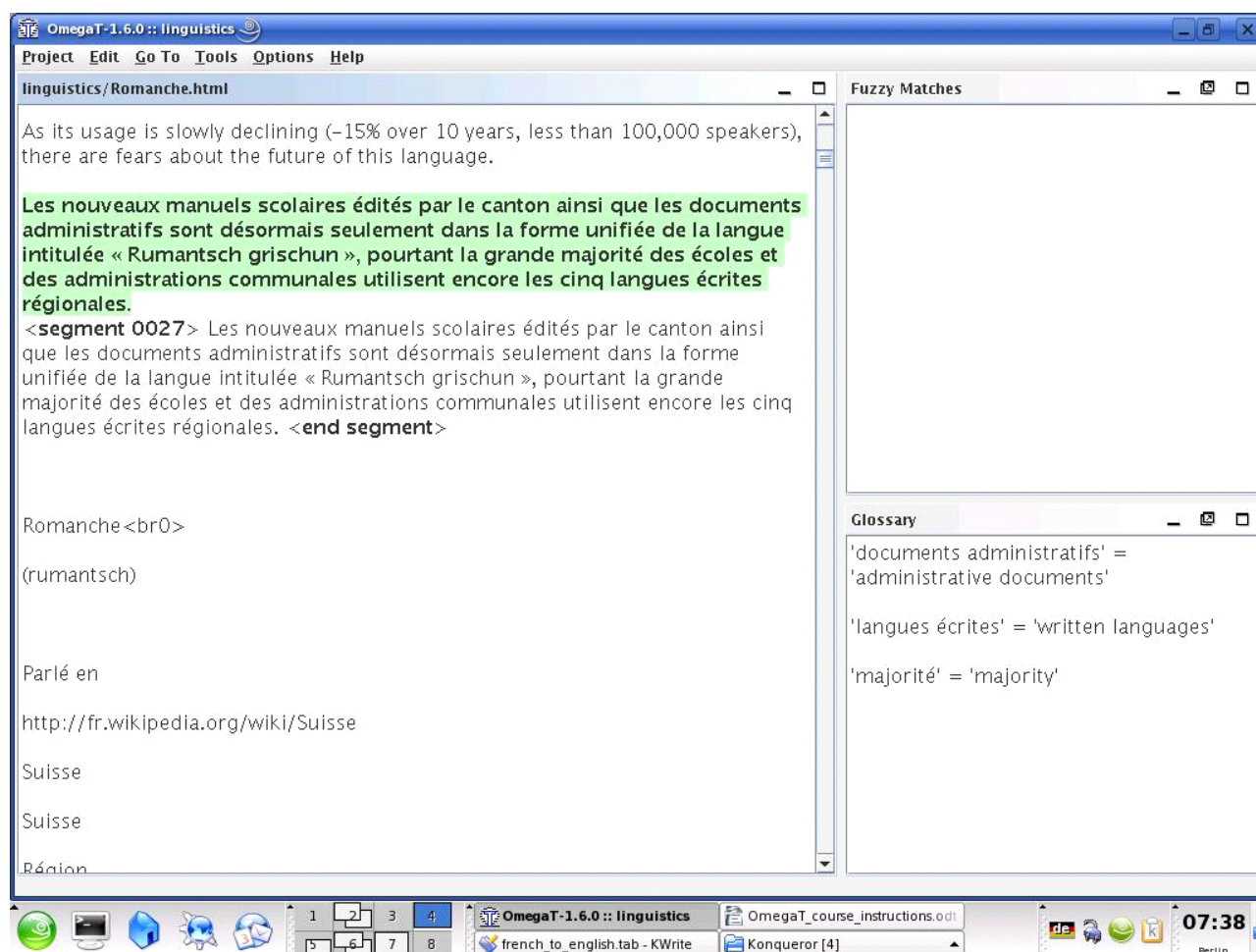
У тексті з великою кількістю тегів ви, ймовірно, виявите, що OmegaT дає численні помилкові нечіткі збіги, в яких лише теги ідентичні, і тому вони не є корисними.

6.В.3.Функція глосарію

Перш ніж розпочати переклад, ви розмістили файл глосарія в папці. Файли глосарію – це просто текстові файли, що містять два або три стовпці термінів,

розділених табуляторами. (Див. посібник користувача, як налаштувати глосарій.)

OmegaT створює для проекту порожній файл глосарію за замовчуванням під час першого створення проекту. Ви також можете додати власні файли глосарію. Для цілей цього проекту для кожної мовної комбінації було створено файл глосарію (.txt). Цей файл матиме обмежену практичну допомогу для вас під час перекладу, але він слугує для того, щоб показати вам, як терміни глосарію відображаються вам в OmegaT, коли вони виникають: одразу на панелі глосарія OmegaT. Терміни та їхні переклади з'являться, коли ви досягнете сегмента, який їх містить.

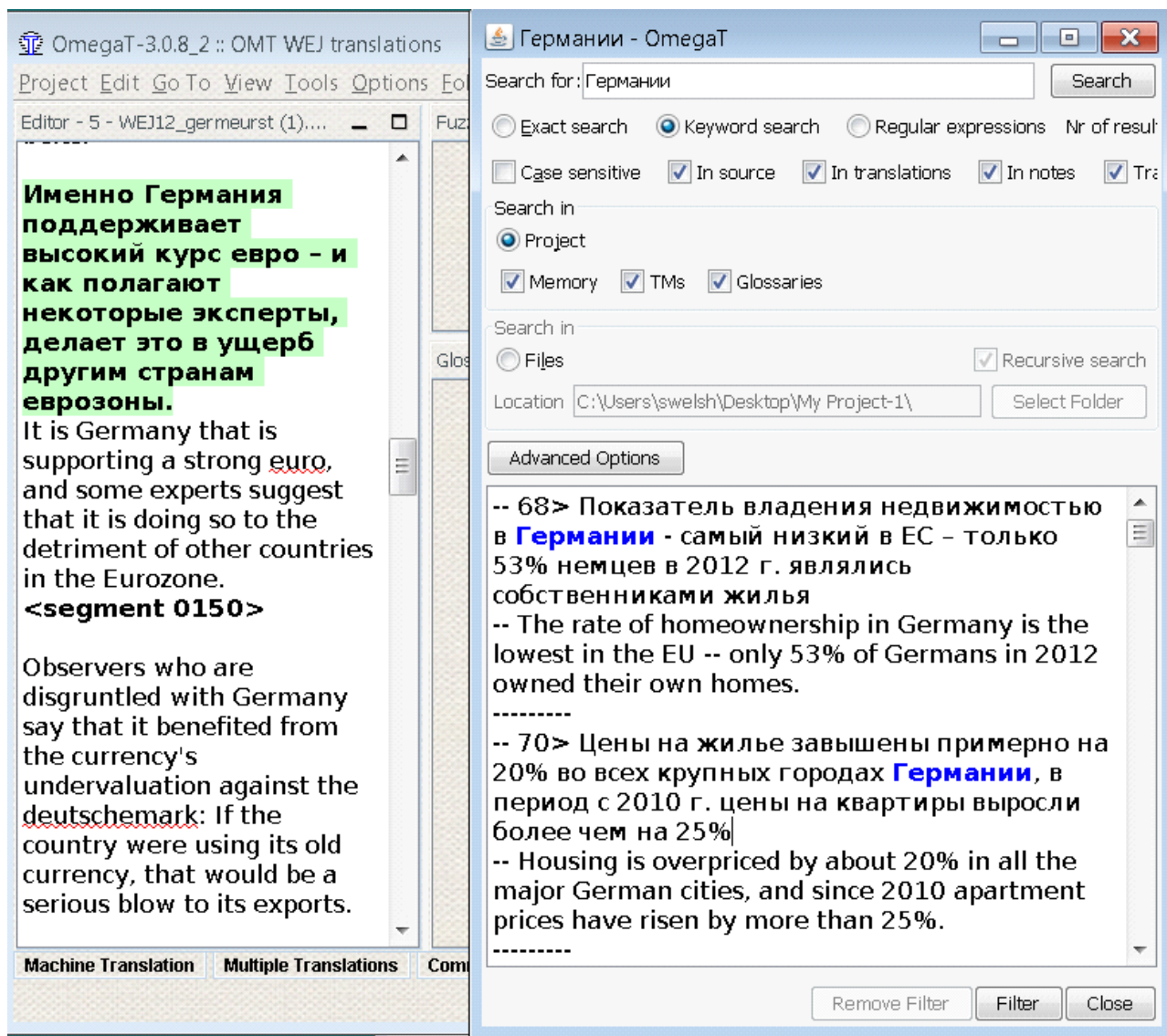
Символи підстановки не приймаються. Не ставте артикль перед іменником у словнику; якщо ви хочете вказати рід іменника, поставте це після першої вкладки в словнику, у стовпці, де ви розміщуєте переклад. Таким чином, якщо ваш вихідний документ містить слова ein Mensch, глосарій із вихідним текстом як der Mensch не знайде його; замість цього використовуйте Mensch для

глосарія. Щоб дізнатися більше про глосарії, зокрема про додавання нових термінів, зверніться до Посібника користувача.

Для більш просунутих користувачів є плагін під назвою OmegaT-tokenizers (для використання в OmegaT версії 2.1.1 і пізніших версіях), який дозволяє OmegaT розпізнавати відхилені форми слова. Тим, кому цікаво можуть ознайомитися з Посібником користувача та групою користувачів на Yahoo. Останні версії OmegaT автоматично включають функцію «токенізації», яка дозволяє системі розпізнавати відхилені форми слова.

6.В.4.Функція текстового пошуку (знайти).

Ctrl+F створює діалогове вікно пошуку, за допомогою якого можна шукати будь-який термін у всьому проекті, тобто у вихідному тексті та застарілих файлах пам'яті перекладів, вихідних сегментах, цільових сегментах та файлах глосарію.

Як і у випадку з функцією глосарію, ви можете використовувати комбінації клавіш для копіювання та вставлення вмісту з вікна текстового пошуку в активний сегмент перекладу. Якщо ви бажаєте змінити текст у сегменті поточного проекту, який відображається у вікні пошуку тексту, двічі клацніть по ньому, і OmegaT переведе вас до відповідного сегмента.

Вікно текстового пошуку має досить потужні функції пошуку. Додаткову інформацію див. у посібнику користувача. Зауважте, що немає функції автоматичної «глобальної заміни», доступної як плагін «скриптування» поза основною програмою, також описаної в Посібнику користувача, але є «обхідні шляхи», які можна використовувати.

7.Група користувачів OmegaT

OmegaT має дружню та корисну групу користувачів. Після того, як ви приєднаєтеся, ви можете опублікувати там запитання щодо OmegaT

Групу можна знайти за адресою groups.yahoo.com/group/omegat Групу веде Yahoo! OmT має модероване членство, тобто ваше членство спочатку має бути схвалено. Це робиться для того, щоб запобігти доступу спамерів до групи. Щоб приєднатися, просто «Увійдіть», використовуючи свою електронну пошту. Вам потрібно буде надіслати коротке повідомлення, з якого модератор зможе визначити, що ви справжній користувач, а не спамер.

8.Доповнення

Ліцензія на безкоштовну документацію GNU

0.Передмова

Метою цієї Ліцензії є зробити посібник, підручник чи інший функціональний та корисний документ «вільний» у сенсі правах: забезпечити кожному фактичну свободу копіювати та розповсюджувати його з або без змін, як комерційних, так і некомерційних. По-друге, ця Ліцензія зберігається за автором і видавцем, це спосіб отримати кредит за свою роботу, але не вважається відповідальною за зміни, внесені іншими.

Ця Ліцензія є свого роду «копілефтом», що означає, що похідні роботи від документа самі по собі повинні бути вільними в тому ж сенсі. Він доповнює Загальну публічну ліцензію GNU, яка є ліцензією авторського права, розробленою для вільного програмного забезпечення.

Ми розробили цю Ліцензію, щоб використовувати її для посібників для вільного програмного забезпечення, оскільки для вільного програмного забезпечення потрібна безкоштовна документація: безкоштовна програма має поставлятися з посібниками, які забезпечують ті самі права, що й програмне забезпечення. Але ця Ліцензія не обмежується посібниками з програмного забезпечення; його можна використовувати для будь-якої текстової роботи, незалежно від тематики та чи вона видана як друкована книга. Ми

рекомендуємо цю Ліцензію в основному для робіт, метою яких є інструкція або довідка.

1.ЗАСТОСУВАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Ця Ліцензія поширюється на будь-який посібник або іншу роботу на будь-якому носії, яка містить повідомлення, розміщене власником авторських прав про те, що його можна поширювати згідно з умовами цієї Ліцензії. Таке повідомлення надає всесвітню безоплатну ліцензію, необмежену за тривалістю, на використання цього на умовах, зазначених у цьому документі. «Документ», наведений нижче, відноситься до будь-якого такого посібника чи роботи. Будь-який представник громадськості є ліцензіатом і звертається на «ви». Ви приймаєте ліцензію, якщо копіюєте, змінюєте або розповсюджуєте роботу способом, який вимагає дозволу відповідно до законодавства про авторське право.

- «Змінена версія» Документа означає будь-яку роботу, що містить Документ або його частину, або дослівно скопійований, або зі змінами та/або перекладений на іншу мову.
- «Додатковий розділ» – це названий додаток або основний розділ Документа, який стосується виключно відносин видавців або авторів Документа до загальної тематики Документа (або пов'язаних з ним питань) і не містить нічого, що могло б підпадати під пряму в рамках цього загального предмета. (Таким чином, якщо Документ частково є підручником математики, додатковий розділ може не пояснювати будь-яку математику.) Зв'язок може бути значенням історичного зв'язку з предметом або пов'язаними питаннями, або юридичних, комерційних, філософських, етичних або політичних позицій щодо них.
- «Незмінні розділи» — це певні допоміжні розділи, назви яких позначаються як інваріантні розділи в повідомленні, в якому зазначено, що Документ випущено під цією Ліцензією. Якщо розділ не відповідає наведеному вище визначенню вторинного, його не можна позначати як

інваріантний. Документ може містити нуль інваріантних розділів. Якщо в документі немає жодних незмінних розділів, то означає, що їх немає.

- «Тексти на обкладинках» — це певні короткі уривки тексту, які зазначені як вступ або висновки в повідомленні про те, що Документ випущено за цією Ліцензією. Текст на передній обкладинці може містити не більше 5 слів, а текст на задній обкладинці – не більше 25 слів.
- «Відкрита» копія документа означає машиночитану копію, яка представлена у форматі, специфікація якого доступна для широкого загалу, який підходить для прямого перегляду документа за допомогою звичайних текстових редакторів або (для зображень, що складаються з пікселів) графічних програм (для малюнків), яка підходить для введення в формати тексту або для автоматичного перекладу в різноманітні формати, придатні для введення в формати тексту. Копія, створена у відкритому форматі файлу, чия розмітка або відсутність розмітки була влаштована таким чином, щоб перешкодити чи перешкоджати подальшим змінам читачів, не є прозорою. Формат зображення не є відкритим, якщо використовується для будь-якої значної кількості тексту. Копія, яка не є «Відкритою», називається «Непрозорою».

Приклади відповідних форматів для відкритих копій включають звичайний ASCII без розмітки, формат введення Texinfo, формат введення LaTeX, SGML або XML з використанням загальнодоступного DTD, а також стандартний простий HTML, PostScript або PDF, призначений для модифікації людиною.

Приклади відкритих форматів зображень включають PNG, XCF і JPG.

Невідкриті формати включають власні формати, які можна читати та редагувати лише за допомогою власних текстових процесорів, SGML або XML, для яких DTD та/або інструменти обробки зазвичай недоступні, а також машинний HTML, PostScript або PDF, створений деякими текстовими процесорами для тільки для вихідних цілей.

«Титульна сторінка» означає, для друкованої книги, саму титульну сторінку, а також такі наступні сторінки, які необхідні для розбірливого розміщення

матеріалу, ця Ліцензія вимагає для розміщення на титульному аркуші. Для роботи у форматах, які не мають титульної сторінки як такої «Титульна сторінка» означає текст біля найбільш помітного вигляду назви роботи, що передує початку основної частини тексту..

Розділ «Заголовок XYZ» означає іменований підрозділ документа, назва якого точно XYZ або містить XYZ в дужках після тексту, який перекладений XYZ іншою мовою. (Тут XYZ означає конкретну назву розділу, згадану нижче, наприклад «Подяки», «Присвяти», «Схвалення» або «Історії».) «Зберегти назву» такого розділу під час зміни Документа означає, що він залишається розділом «Під назвою XYZ» відповідно до цього визначення.

Документ може містити відмову від гарантій поруч із повідомленням, у якому зазначено, що ця Ліцензія поширюється на Документ. Ці Відмови від гарантійних зобов'язань вважаються включеними у цю Ліцензію за допомогою посилання, але лише щодо відмови від гарантій: будь-які інші наслідки, які можуть мати ці Відмови від гарантій, є недійсними і не впливають на значення цієї Ліцензії.

2.ДОСЛІВНЕ КОПІЮВАННЯ

Ви можете копіювати та розповсюджувати Документ на будь-який носій, як на комерційний так і некомерційний, за умови, що ця Ліцензія та повідомлення про авторські права та про ліцензію, що ця Ліцензія застосовується до Документу, відтворена у всіх примірниках, і ви не додаєте жодних інших умов до тих, що належать до цієї Ліцензії. Ви не можете використовувати технічні заходи, щоб перешкоджати чи контролювати читання чи подальше копіювання копій, які ви створюєте чи розповсюджуєте. Однак ви можете прийняти компенсацію в обмін на копії. Якщо ви розповсюджуєте досить велику кількість копій, ви також повинні дотримуватися умов розділу 3. Ви також можете позичити копії на тих самих умовах, що зазначені вище, і ви можете публічно демонструвати копії.

3.КІЛЬКІСТЬ КОПІЮВАННЯ

Якщо ви публікуєте друковані копії (або копії в засобах масової інформації, які зазвичай мають друковані обкладинки) Документа, кількість яких перевищує 100, а повідомлення про ліцензію на Документ вимагає тексту обкладинки, ви повинні вкласти копії в обкладинки, які містять чітко та розбірливо всі ці

Тексти обкладинки: передмова на передній обкладинці на передній обкладинці та завершення на задній обкладинці. На обох обкладинках також має бути чітко та розбірливо вказано, що ви є видавцем цих примірників. На передній обкладинці має бути повна назва, а всі слова назви мають бути однаково помітними. Ви можете додати інший матеріал на обкладинки додатково. Копіювання зі змінами, обмеженими обкладинками, якщо вони зберігають назву документа та задовольняють цим умовам, може розглядатися як дослівне копіювання в інших аспектах.

Якщо необхідні тексти для будь-якої обкладинки занадто об'ємні, щоб їх можна було розбірливо вмістити, то вам слід розмістити перші з перелічених (наскільки їх обґрунтовано) на фактичній обкладинці, а решту продовжити на сусідніх сторінках.

Якщо ви публікуєте або розповсюджуєте невідкриті копії Документа, число яких перевищує 100, ви повинні або включити машиночитану відкриту копію разом з кожною невідкритою копією, або вказати місце розташування комп'ютерної мережі, звідки загальна мережа має доступ до завантаження за допомогою мережевих протоколів загальнодоступного стандарту повної відкритої копії Документа, без доданих матеріалів.

Якщо ви використовуєте останній варіант, ви повинні вжити розумних заходів, коли ви починаєте розповсюджувати непрозорі копії в певній кількості, щоб забезпечити, щоб ця Прозора копія залишалася доступною у зазначеному місці принаймні через рік після останнього розповсюдження Непрозора копія (безпосередньо або через ваших агентів чи роздрібних продавців) цього видання для громадськості.

Просимо, але не обов'язково, зв'язатися з авторами Документа задовго до того, як розповсюдити будь-яку велику кількість копій, щоб дати їм можливість надати вам оновлену версію Документа..

4.Модифікація

Ви можете копіювати та розповсюджувати Модифіковану версію Документа згідно з умовами розділів 2 і 3 вище, за умови, що ви випускаєте Модифіковану версію саме за цією Ліцензією, при цьому змінена версія виконує роль Документа, таким чином ліцензуючи розповсюдження та модифікацію зміненої версії кожному, хто володіє її копією. Крім того, у зміненій версії необхідно виконати такі дії:

А. Використовуйте на титульній сторінці (і на обкладинках, якщо є) назву, відмінну від назви документа та від попередніх версій (що повинно, якщо були такі, вказіть у розділі Історія документа). Ви можете використовувати ту саму назву, що й в попередній версії, якщо вихідний видавець цієї версії дає дозвіл.

В. Перелік на титульній сторінці, як авторів, одну або більше осіб або організацій, відповідальних за авторство змін у зміненій версії, разом з принаймні п'ятьма основними авторами Документа (всі його основні автори, якщо він має менше п'яти), якщо вони не звільняють вас від цієї вимоги.

С. На титульній сторінці вкажіть назву видавця зміненої версії як видавця.

Д. Зберегти всі повідомлення про авторські права на Документ.

Е. Додайте відповідне повідомлення про авторські права для своїх змін поруч із іншими повідомленнями про авторські права.

Ф. Одразу після повідомлень про авторські права потрібно включати повідомлення про ліцензію, що дає публічний дозвіл використовувати Модифіковану версію відповідно до умов цієї Ліцензії, у формі, показаній у Додатку нижче.

G. Зберегти в цьому сповіщенні про ліцензію повні списки незмінних розділів і необхідні тексти обкладинки, наведені в повідомленні про ліцензію на Документ.

H. Включіть незмінену копію цієї Ліцензії.

I. Зберегти розділ під назвою «Історія», зберегти його назву та додати до нього елемент із зазначенням принаймні назви, року, нових авторів та видавця, наведена на титульній сторінці. Якщо в документі немає розділу під назвою «Історія», створіть розділ із зазначенням назви, року, авторів та видавця Документа, як зазначено на його титульній сторінці, а потім додайте елемент з описом зміненої версії, як зазначено в попередньому реченні..

J. Збережіть мережеве розташування, якщо таке є, вказане в Документі для загального доступу до прозорої копії Документа, а також мережеві розташування, зазначені в Документі для попередніх версій, на яких він базувався. Їх можна розмістити в розділі «Історія». Ви можете пропустити мережеве розташування для роботи, яка була опублікована принаймні за чотири роки до самого документа, або якщо вихідний видавець версії, на яку він посилається, дає дозвіл.

K. Для будь-якого розділу під назвою «Подяки» або «Присвяти» зберігайте назву розділу та зберігайте в розділі всю суть і тон кожного з учасників подяки та/або присвяти, зазначені в них.

L. Зберегти всі незмінні розділи документа без змін у тексті та в заголовках. Номери розділів або їх еквівалент не вважаються частиною назв розділів.<сегмент 0419>

M. Видалити будь-який розділ під назвою «Рекомендації». Такий розділ може не бути включеним до зміненої версії.

N. Не змінюйте назву жодного існуючого розділу, щоб він мав назву «Рекомендації» або щоб він не стикався із будь-яким незмінним розділом.

O. Збережіть будь-які застереження щодо гарантії.

Якщо змінена версія містить нові основні розділи або додатки, які кваліфікуються як допоміжні розділи і не містять матеріалів, скопійованих з Документа, ви можете за своїм бажанням призначити деякі або всі з цих розділів як незмінні. Для цього додайте їх назви до списку незмінних розділів у сповіщенні про ліцензію зміненої версії. Ці назви повинні відрізнятися від будь-яких інших назв розділів.

Ви можете додати розділ під назвою «Схвалення», за умови, що він не містить нічого, крім схвалення вашої модифікованої версії різними сторонами, наприклад, заяви про експертну оцінку або що текст був схвалений організацією як авторитетне визначення стандарту.

Ви можете додати уривок до п'яти слів як текст у передмові та уривок до 25 слів як в завершувальній частині у кінці списку текстів у зміненій версії. Лише один уривок тексту у передмові та один уривок у висновку може бути доданий будь-яким об'єктом (або за домовленістю, здійсненою ним).

Якщо Документ уже містить текст для тієї ж обкладинки, додану вами раніше або за домовленістю, укладеною тією ж організацією, від імені якої ви дієте, ви не можете додати іншу; але ви можете замінити старий із явного дозволу попереднього видавця, який додав старий. Автор(и) та видавець(и) Документу за цією Ліцензією не дають дозволу на використання своїх імен для оприлюднення або для підтвердження чи натяку на схвалення будь-якої зміненої версії.

.